

Atbilstības novērtēšana (Brexit)

Publicēts: 28.08.2020.

Atbilstoši Eiropas Savienības (ES) regulējumam - Direktīvām, Regulām - atsevišķiem produktiem ir noteiktas vienotas (harmonizētas) prasības. Produkta atbilstību izvirzītajām prasībām apliecina paziņotās institūcijas (tiek veiktas produkta atbilstības novērtēšanas procedūras). Paziņotās institūcijas ir ES dalībvalstu nacionālajās akreditācijas institūcijās akreditētas atbilstības novērtēšanas institūcijas, par kurām ir paziņots Eiropas Komisijai.

Pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES, Apvienotās Karalistes paziņotās institūcijas, kas akreditētās Apvienotās Karalistes nacionālajā akreditācijas institūcijā (UKAS) un bija paziņotas ES:

ir zaudējušas ES paziņotās institūcijas statusu un tās nav tiesīgas apliecināt produkta atbilstību ES izvirzītajām prasībām tās ir dzēstas no vienotās ES paziņoto institūciju datubāzes (NANDO datubāze).

Tas nozīmē, ka pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES ražotājiem, kas vēlas laist ES tirgū produktus, kuru atbilstības novērtēšanā jāiesaista paziņotā institūcija, ir jāvēršas jebkurā citā ES dalībvalstu paziņotajā institūcijā, lai apliecinātu to ražotā produkta atbilstību ES izvirzītajām prasībām.

Savukārt tiem ražotājiem, kuru produktiem Apvienotās Karalistes paziņotā institūcija ir izsniegusi atbilstības sertifikātu pirms izstāšanās dienas tiek aicināts:

vērsties ES dalībvalstu paziņotajās institūcijā, lai iegūtu atbilstības sertifikātu

uz līguma pamata starp ražotāju, Apvienotās Karalistes paziņoto institūciju un ES dalībvalsts paziņoto institūciju vienoties par dokumentācijas un atbilstības sertifikāta nodošanu ES dalībvalsts paziņotajai institūcijai, kas turpmāk būs atbildīga par Apvienotās Karalistes paziņotās institūcijas izsniegto sertifikātu.

Produktus, ko Apvienotā Karaliste būs laidusi ES tirgū pirms 2021.gada 1.janvāra, būs atbilstoši un to izņemšana no tirgus nav jāveic.

Produkti, kuru atbilstības novērtēšanā jāiesaista ES paziņotā institūcija:

Mašīniekārtas

Gāzes iekārtas

Rotaļlietas

Spiedieniekārtas

Medicīnas ierīces

Pirotehnika

Elektroiekārtas

Būvmateriāli

Radio iekārtas

Individuālie aizsardzības līdzekļi

Trošu ceļi

Sprādzienbīstamā vidē lietojamās iekārtas un aizsargsistēmas

Mērīšanas līdzekļi

Neautomātiskie svāri

Iekārtu elektromagnētiskās saderība

Atpūtas kuģi

Kuģu aprīkojums

Lifti un to drošības sastāvdaļas

Uzņēmēju identifikācija

Atbilstoši ES regulējumam, kas nosaka prasības atsevišķiem produktiem, tiek noteiktas arī pienākumi iesaistītajām personām pirms attiecīgā produkta laišanas un piedāvāšanas ES tirgū. Iesaistītās personas ir ražotājs, pilnvarotais pārstāvis, importētājs un izplatītājs. Attiecībā uz Apvienoto Karalisti 2021.gada 1.janvārī ir mainījusies iesaistīto personu klasifikācija.

Atbilstoši ES normatīvajam regulējumam:

importētājs – fiziska vai juridiska persona, kas veic saimniecisko darbību ES un laiž ES tirgū kādas trešās valsts produktu

izplatītājs – fiziska vai juridiska persona piegādes ķēdē, kas nav ražotājs vai importētājs un kas produktu piedāvā tirgū

Atbilstoši ES regulējumā noteiktajam iesaistīto personu definējumam, Apvienotajā Karalistē ražoto produktu izplatītāji kļūst par importētājiem normatīvā regulējuma izpratnē un tiem mainās pienākumi, jo tie laiž tirgū trešās valsts produktus.

Importētāju pienākumi:

Pirms produkta laišanas tirgū importētājs nodrošina, ka ražotājs ir veicis attiecīgo atbilstības novērtēšanas procedūru, sagatavojis atbilstošo tehnisko dokumentāciju, marķējis produktu ar CE atbilstības marķējumu, pievienojis nepieciešamo dokumentāciju, kā arī marķējis produktu ar tipa, partijas vai sērijas numuru un savu nosaukumu vai reģistrēto preču zīmi un kontaktadresi.

Importētājs, kurš uzskata vai kuram ir iemesls uzskatīt, ka produkts neatbilst izvirzītajām prasībām, produktu nelaiž tirgū, līdz nav panākta atbilstība. Ja produkts rada apdraudējumu, importētājs par to informē ražotāju un tirgus uzraudzības iestādes.

Importētājs uz produkta norāda savu nosaukumu, reģistrēto preču zīmi un kontaktadresi, kur ar to var sazināties.

Importētājs nodrošina, ka produktam ir pievienota lietošanas instrukcija valsts valodā.

Importētājs nodrošina, ka laikā, kad tas ir atbildīgs par aparātu, tā uzglabāšanas un pārvadāšanas apstākļi negatīvi neietekmē produkta atbilstību izvirzītajām prasībām.

Importētājs, kurš uzskata vai kam ir iemesls uzskatīt, ka produkts, kuru tas ir laidis tirgū, neatbilst izvirzītajām prasībām, nekavējoties veic korektīvās darbības, lai nodrošinātu produkta atbilstību prasībām vai, ja nepieciešams, lai atsauktu vai izņemtu to no tirgus. Ja produkts rada risku, importētājs nekavējoties par to informē tirgus uzraudzības iestādi, norādot detalizētu informāciju, jo īpaši par neatbilstībām un veiktajām korektīvajām darbībām.

Importētājs 10 gadus pēc produkta laišanas tirgū glabā tirgus uzraudzības iestādēm pieejamu atbilstības deklarācijas kopiju, kā arī pēc tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma nodrošina pieejamību tehniskajai dokumentācijai.

Pēc tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma importētājs tai sniedz visu nepieciešamo informāciju un dokumentāciju valsts valodā, lai pierādītu produkta atbilstību šo noteikumu prasībām.

Pēc tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma importētājs sadarbojas ar tirgus uzraudzības iestādi, lai novērstu tirgū laisto produktu radīto risku.

ES regulējums neparedz obligātu pienākumu ražotājam noteikt pilnvaroto pārstāvi (izņemot medicīnas ierīces, transportējamās spiedieniekārtas, kuģu aprīkojums). Savukārt, ja ražotājs ir pieņēmis lēmumu tādu noteikt, pilnvarotajam pārstāvim jābūt

izvietotam ES. Līdz ar to, pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES, ražotāju pilnvarotie pārstāvji, kas būs izvietoti Apvienotajā Karalistē, vairs netiek uzskatīti par pilnvarotiem pārstāvjiem ES normatīvā regulējuma izpratnē.

<https://www.em.gov.lv/lv/atbilstibas-novertesana-brexit>